

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister voor Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking
Mevrouw drs. E.M.J. Ploumen
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 1 oktober 2013
betreft Elfde termijn Europees Ontwikkelingsfonds
ons kenmerk 153700U

Geachte mevrouw Ploumen,

De leden van commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van de Europese Commissie voor een Raadsverordening inzake de uitvoering van de elfde termijn van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF), met als looptijd 2014-2020.¹ Eerder hebben zij ook kennisgenomen van de mededeling van de Europese Commissie over het elfde EOF die als basis diende voor het opstellen van een intern akkoord omtrent dit onderwerp.² De leden van de commissie BDO waarderen het dat over deze elfde termijn tijdig inhoudelijke overeenstemming is bereikt en dat deze in lijn is met aangegane internationale verplichtingen.³ De leden van deze commissie beschouwen dit financieringsmechanisme als een van de belangrijkste pijlers van de ontwikkelingssamenwerking tussen de Europese Unie en de 79 landen in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan bekend onder de noemer ACS. Zij hebben nog enkele vragen.

De leden van deze commissie merken op dat het EOF diverse malen aan evaluaties is onderworpen, laatstelijk onder meer door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), de Europese Rekenkamer en de Inspectiedienst Ontwikkelingssamenwerking en Buitenlandse Zaken (IOB).⁴ Kan de minister aangeven wat de belangrijkste bevindingen van deze evaluaties ten aanzien van het EOF zijn geweest en op welke wijze daarmee bij de vormgeving van de elfde termijn van het EOF rekening is gehouden? Kan de regering ook aangeven wat daarbij de inbreng van Nederland is geweest? Deze leden merken ook op dat De Rekenkamer elk jaar een goedkeurende accountsverklaring dient af te geven. Kunt u aangeven of er de afgelopen jaren inderdaad een goedkeurende verklaring is geweest?

¹ COM(2013) 445 final.

² COM(2011) 837 definitief.

³ Zie Monterrey Consensus on Financing for Development, 2002 (<http://www.un.org/esa/ffd/monterrey/MonterreyConsensus.pdf>) en European Consensus for Development, 2005 (http://ec.europa.eu/development/icenter/repository/eu_consensus_en.pdf).

⁴ Zie OECD, "European Union", Development Assistance Committee (DAC), Peer Review 2012 (<http://www.oecd.org/dac/peer-reviews/50155818.pdf>) en IOB Evaluatie 375, "The Netherlands and the European Development Fund: principles and practices", ministerie van Buitenlandse Zaken, maart 2013. (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ontwikkelingssamenwerking/documenten-en-publicaties/rapporten/2013/03/01/the-netherlands-and-the-european-development-fund-principles-and-practices.html>).

datum 1 oktober 2013

ons kenmerk 153700U

blad 2

Financiering van het elfde EOF

Deze leden vragen of de regering de overeengekomen 31,6 miljard euro voor de periode 2014-2020 een voldoende allocatie van financiële middelen acht in het licht van de beleidsvoornemens aangaande de samenwerking tussen de EU en de ACS-landen. Zij zouden ook graag een feitelijke uiteenzetting ontvangen over de ontwikkeling van de uitgaven aan officiële ontwikkelingshulp (ODA) door de Europese Commissie in het kader van het EOF sinds de inwerkingtreding van de EU-ACS Partnerschapsovereenkomst (het Verdrag van Cotonou). Hoe, zo vragen deze leden, verhoudt deze ontwikkeling zich tot de ODA-uitgaven van individuele EU-lidstaten en wat is het beleidsoordeel van de Nederlandse regering daarover? Juicht de regering een "communautarisering" van de ontwikkelingsuitgaven toe of beziet zij deze juist met argwaan?

Het Verdrag van Cotonou heeft een looptijd tot 2020. De toekomst van de EU-ACS samenwerking is dus nog ongewis. De voorziene looptijd van het elfde EOF is met opzet een jaar langer dan gebruikelijk, zeven in plaats van zes jaren, teneinde de financiële randvoorwaarden voor uitvoering van het Verdrag van Cotonou te verzekeren. In dit verband vragen de leden van de commissie de regering aan te geven in welke mate de regering het EOF ziet als een onlosmakelijk onderdeel van het Lomé/Cotonou *acquis*. Acht de regering een zelfstandige rol van het EOF mogelijk?

De leden van deze commissie vinden overigens, net als de regering, het een gemiste kans dat het EOF (nog) niet onder de EU-begroting wordt gebracht en een separaat, intergouvernementeel fonds blijft. Budgetteren van het EOF versterkt immers de democratische controle door het Europese Parlement, biedt meer flexibiliteit en moderniseert de relatie met de ACS-landen. Kan de regering aangeven waar de resterende blokkades liggen en hoe de lobby voortgezet wordt om te proberen in de toekomst het EOF wél onder de EU-begroting te laten vallen? Hoe waardeert de regering het herhaaldelijke verzoek van het Europees Parlement om het EOF in de reguliere EU-begroting te integreren? De leden van de commissie wijzen daarbij ook op de voorstellen van de Commissie in de mededeling "Een begroting voor Europa 2020".⁵

Vervolgens hebben de leden van de commissie een vraag over de toekomst van het huidige ODA-raamwerk. In de geannoteerde agenda van de informele Raad Buitenlands Zaken en Ontwikkelingssamenwerking van 12 februari 2013 lezen zij dat volgens de regering ODA aan belang heeft ingeboet in vergelijking met private geldstromen die ten goede komen aan ontwikkelingslanden. De minister schrijft: "Gezien het toenemend belang van andere dan ODA-geldstromen voor ontwikkeling, heeft Nederland internationaal aandacht gevraagd voor de noodzaak om - als onderdeel van de post-2015 discussie - het ODA-raamwerk te moderniseren. Het uitgangspunt dient te zijn dat hulp die wordt ingezet als hefboom voor aanvullende private financiering van ontwikkeling gewaardeerd wordt in het ODA-raamwerk".⁶ Kan de minister aangeven wat de stand van zaken is van dit pleidooi in relatie tot het elfde EOF?

⁵ COM(2011) 500 definitief ([http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SPLIT_COM:2011:0500\(01\):FIN:NL:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SPLIT_COM:2011:0500(01):FIN:NL:PDF)).

⁶ Brief van de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking d.d. 25 januari 2013 inzake geannoteerde agenda informele RBZ (ontwikkelingssamenwerking) d.d. 11-12 februari 2013.

datum 1 oktober 2013

ons kenmerk 153700U

blad 3

Tevens wordt gevraagd of de regering de opgedane ervaringen met het co-financieren van Zuid-Zuidsamenwerking (ook wel intra-ACS-samenwerking genoemd) kan beoordelen, mede in het licht van het verzoek van de Afrikaanse Unie voor bijdragen aan de Vredesfaciliteit voor Afrika? Wat is de opvatting van de Nederlandse regering over de onlangs in het leven geroepen investeringsfaciliteit? Wordt deze geacht nauw samen te werken met de Europese Investeringsbank en met multilaterale investeringsinstellingen, zoals de International Finance Corporation van de Wereldbank? Op welke wijze kan deze investeringsfaciliteit ook ingezet worden voor wederopbouw in door conflicten geteisterde landen (zogenaamde *post-conflict reconstruction*)?

Aanwending van het EOF

Deze leden merken op dat de ontwikkelingsprogramma's in nauwe samenspraak met de ACS-landen worden opgesteld en dat de EU zich daarbij grotendeels richt op terreinen waar het een belangrijke rol kan spelen, inclusief infrastructuur, goed bestuur en begrotingssteun. Nederland neemt naar de mening van deze leden terecht een alerte en kritische houding in ten aanzien van begrotingssteun. Kan de minister inzicht geven in de manier waarop gegarandeerd wordt dat begrotingssteun niet voor verkeerde doeleinden wordt gebruikt?

Het Verdrag van Cotonou kent een sterke migratiedialoog. De regering heeft het standpunt ingenomen dat ACS-landen die systematisch niet meewerken aan de terugname van eigen onderdanen gekort dienen te worden in hun hulprelatie met de EU. Wordt deze visie gedeeld binnen de EU en zijn hier afspraken over gemaakt? Kan de minister inzicht geven of, en zo ja hoe, hier momenteel mee om wordt gegaan?

Het EOF is bovendien sterk gericht op het bereiken van de Millennium Ontwikkelingsdoelen. Kan de minister inzicht geven over de inzet van de middelen respectievelijk de koers die zal worden ingezet na 2015?

Ten slotte vragen de leden van de commissie de regering welke projecten op de Caribische eilanden zij voornemens is voor te dragen voor financiering uit het elfde EOF. Welke lessen bij de planning en uitvoering zullen worden getrokken nu de Europese Commissie in januari 2013 melding heeft gemaakt van een onderzoek door het Europese antifraudebureau (OLAF) aan gaande projecten op deze eilanden gefinancierd uit het tiende EOF?

De leden van de commissie wachten uw reactie met belangstelling af en hopen deze binnen vier weken te mogen ontvangen.

Generaal-majoor der mariniers (b.d.)
F.E. van Kappen

datum 1 oktober 2013
ons kenmerk 153700U
blad 4

Voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse zaken, Defensie en Ontwikkelingssamen-
werking